

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru completarea Legii 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

Hărțuirea e un fenomen răspândit în mediul public din România, în bună parte din cauza faptului că fenomenul e definit și reglementat foarte restrictiv în legislația în vigoare. Definiri vagi, curențe din legislație precum și categorii întregi de forme de hărțuire care nu intră sub incidența legii, creează un climat propice pentru comportament toxic în public, în privat, precum și în mediul profesional.

Un exemplu elocvent e lipsa legislației care adresează hărțuirea din spații publice. Hărțuirea din spații publice, cunoscută și sub numele de hărțuire stradală afectează un număr foarte mare de fete și femei din România. Astfel opt din zece femei spun că nu se simt în siguranță când merg pe stradă noaptea iar patru din zece nu se simt în siguranță nici în timpul zilei. Șapte din zece femei nu se așteaptă ca vreo altă persoană să intervină dacă sunt hărțuite pe stradă.

Un alt exemplu de curență legislativă reprezintă legislația în vigoare cu privire la hărțuirea sexuală. Hărțuirea sexuală e reglementată nu o dată ci de două ori în codul penal dar definițiile sunt foarte restrictive și aplicabile doar în cadrul relațiilor de muncă. Asta în ciuda directivelor europene care definesc foarte larg același concept. Astfel conform art. 3 din directiva 2010/41/UE “hărțuirea sexuală este situația în care se manifestă un comportament indezirabil cu conotație sexuală, exprimat fizic, verbal sau nonverbal, având ca scop sau ca efect lezarea demnității unei persoane și, în special, crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator”. Cu toate aceste reglementări și în ciuda lipsei aproape totale de statistici privind hărțuirea sexuală campanii pe rețelele sociale precum campania #metoo ne arată cât de răspândită este problema în România.

Conform unui studiu efectuat în anul 2014 de către Organizația Hollaback!, statisticile mondiale arată că marea majoritate a femeilor de pe glob au suferit la un moment dat de hărțuire stradală sau în public. Un studiu a arătat că 99,3% dintre femei au suferit în urma unei forme de hărțuire cel puțin o dată în viața lor, iar 49% dintre ele sunt hărțuite în fiecare zi. Și hărțuirea poate duce la forme mai grave de violență – violență la care trei din zece femei din România au fost supuse, uneori pornind de la vârsta de 15 ani.

În acest moment nu există cadru sancționator pentru hărțuire, hărțuire sexuală sau hărțuire psihologică, altul decât cel oferit de legea penală. În cazul unor fapte ce nu pot fi dovedite că încalcă morala publică (sancționate conform Legii 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice), sau în cazul unor fapte ce nu au legătură cu activitatea profesională, victimele hărțurii nu sunt protejate de nicio prevedere legală. Practic, hărțuirea, hărțuirea sexuală și hărțuirea psihologică, altele decât cele prevăzute de legea penală și înfăptuite în afara unor relații de muncă, nu sunt pedepsite în niciun mod.

Prezenta propunere legislativă urmărește să rezolve două necesități majore ale cadrului legislativ actual: interzicerea tuturor formelor de hărțuire ce nu intră sub spectrul legii penale sau al relațiilor de muncă precum și sancționarea lor.

Folosind cadrul legal existent, definițiile deja enunțate în acesta, dorim să completăm Legea 202/2002 pentru a interzice și sancționa ca și contravenție orice practică de hărțuire, hărțuire sexuală sau hărțuire psihologică, în special cele săvârșite în public. Sancționarea contravențională nu va înlătura eventualul caracter penal al faptelor, acesta din urmă prevalând în orice caz.

Având în vedere considerentele expuse mai sus, propunem adoptarea următoarelor amendamente:

- a) Introducerea la art. 6 a unui nou alineat (1¹) astfel încât să se interzică comportamentele de hărțuire, hărțuire sexuală sau hărțuire psihologică, atât în public, cât și în privat, definite conform legii 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.
- b) Modificarea art. 37 al (1) astfel încât să se precizeze expres că definirea contravențiilor în textul legii 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați nu exclude posibilul caracter penal al faptelor respective, dacă acestea constituie infracțiuni.
- c) Introducerea la art. 37 alin. (3) a unei noi litere c), prin care se stabilește competența ofițerilor și subofițerilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru a constata contravențiile privind faptele de hărțuire, hărțuire sexuală sau hărțuire psihologică, atât în public, cât și în privat, definite conform legii 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.

**În numele inițiatorilor,
Oana-Mioara Bîzgan-Gayral – Deputat**

